

יהי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

מה שמדברים ומרעישים ללא הרף שהנה בא משיח, ללא הבט על כך שנמצאים עדיין בגלות - אין זה "חלום" כלל, אלא אדרבה: זוהי המציאות!

ראה ע"פ 6

עש"ק פ' פינחס, ח"י תמוז
ה' תהא שנת סגולות בכל
שנת הקהל

תב

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח

לעילוי נשמת
מרת שושנה ב"ר שלום ע"ה
ימיני
נפטרה בש"ק פ' ויגש, ז' טבת ה'תשס"ב
ת. נ. צ. ב. ה.
*
נדפס ע"י בנה
הרה"ת ר' אמיתי וזוגתו מרת פייגא שרה
ומשפחתם שיחיו ימיני

בחסות:
'קרן המיליון'
שע"י 'מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח'

להתעורר מהחלום ולראות את המציאות - הגאולה

ישנם המתפלאים כיצד יושב לו יהודי ומדבר פעם אחר פעם, בכל התוועדות, ומוסיף זאת גם במכתביו – ש"הנה הנה משיח בא", היום ולא מחר, בה בשעה שע"פ תורה נמצאים בגלות?... ● מוכרחים לומר – חושבים הם – שזהו חלום! ● זקוקים הרי להסביר להם מדוע מנדנדים ללא הרף שמשח צדקנו יכול לבוא תיכף ומיד ממש ● אך האמת שהגלות היא החלום, והגאולה היא המציאות האמיתית גם בזמן הגלות ● קטעים משיחת ש"פ פינחס ה'תשד"מ – בלתי מוגה הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

נצא מהגלות, אלא הקב"ה יוציאנו מהגלות. במילא מתפלאים הם:

יושב לו יהודי⁴, מדבר ברבים ומטרטר ("האמערט אָוּעק") פעם ועוד פעם ושוב, התוועדות אחר התוועדות – שללא הבט על כך שנמצאים בחושך כפול ומכופל של הגלות, אזי לא זו בלבד ש"לאלתר לגאולה" אלא "הנה הנה" ("אָט אָט") משיח בא", וזה לא רק נדפס ב"הקריאה והקדושה"⁵, אלא אכן מתכוונים בפועל ממש למטה מעשרה טפחים, כיון ש"כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא

א. בהמשך להמדובר לעיל! אודות הגאולה העתידה – כאן המקום לדבר על ענין שישנם המתפלאים עליו, ורק מפני הכבוד אינם מדברים על זה אפילו בינם לבין עצמם. והענין הוא:

בפשטות וע"פ תורה בני ישראל נמצאים עדיין בגלות – "אכתי עבדי אחשורוש אנן"², ועד שהקב"ה לא יוציאם נשאים בני" קשורים בגלות, וכפי שאמר בעל הגאולה בג' תמוז³: לא ברצוננו הלכנו לגלות ולא ברצוננו ש"כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא

(1) בסיום השיחה שלפנ"ז (סעיף ט' בשיחת ש"פ פינחס תשד"מ ש"ל ע"י "ועד הנחות התמימים").
 (2) מגילה יד, א.
 (3) סה"מ קונטרסים ח"א קעו, ב. סה"מ תרפ"ז ע' קצו.
 לקו"ד ח"ד תרצב, א.

(4) מכאן עד סוס"ג היכן שמופיעים תיבות "יושב לו יהודי", "יהודי זה" וכיו"ב – הכוונה לכ"ק אדמו"ר שליט"א.
 (5) גליון 9 וגליון 10 ע' טו ואילך; 11 ע' ה ואילך.

ההוראה מג' הענינים די"ז תמוז

בקשר עם צום שבעה עשר בתמוז – יהפך לשמחה, מובא בזה צילום (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שיחת י"ז בתמוז ה'תשמ"א בענין ג' הענינים הקשורים ביום זה וכן בקשר עם מבצע ס"ת לילדי ישראל השיחה נדפסה בלקו"ש חכ"ג ע' 287 ואילך (צילום נוסף מהמשך ההגהה על שיחה זו נדפס ב"יחי המלך" רצד ע' 15)

להלן הקטע כפי שנדפס בלקו"ש שם לאחר הגהה נוספת (הכתי"ק הודגש):

. . ביז צו "אליהו הנביא זכור לטוב", דער מבשר טוב אז אָט קומט משיח צדקנו (גלייך אויף מאָרגן נאָך זיין אָנזאָגן), און נעמט ארויס אידן פון גלות און ברענגט זיי די גאולה האמיתית והשלימה.

יו"ד. און דאָס איז אויך דער קשר פון די דריי ענינים הנ"ל וואָס זיינען פאַרבונדן מיט דעם טאָג (נדדים; הובקעה העיר; נשתברו הלוחות):

נדדים איז דער ענין הפרישות – אז אפילו אַ זאָך וואָס איז מותר ע"פ תורה, דאַרף מען זיך דערפון אָפּשיידן אויב עס קען אפּשר אַנרירן זיין רוחניות וקדושה;

"הובקעה העיר" דערמאָנט ומעורר אויף דער זהירות אלארם און דעם צער ווען ער זעט, ער אַנטפלעקט באַ זיך (אפילו נאָר) אַ "שפּאַלט" אין דער "חומה" פון יהדות, אין דער "וואַנט" וואָס באַשיצט זיין אידישקייט;

"נשתברו הלוחות" – אַן אזהרה חמורה און צער גדול ווען ביי אים זעט זיך ניט אָן אַז אַלע ענינים פון אידישקייט זיינען אויסגעקריצט אין אים (זיי זיינען ביי אים בלויז אין אַן אופן פון "כתיבה").

* * *

וואָס מ'האָט פריער גערעדט, וואָס עס איז, כאמור, ענינים גענומען פון תורת אמת און תורת חיים – איז אויך פאַרבונדן מיט דעם ענין הספר תורה וואָס מ'שרייבט אין ירושלים לפנים מן החומה פאַר אַלע ילדי ישראל:

מען טאָר זיך ניט באַנוגענען דערמיט וואָס תורה איז איינגעקריצט געוואָרן אין זיין עצם מציאות, נאָר די "חקיקה" דאַרף אים דורכנעמען אין אַלע זיינע ענינים, און מען דאַרף (און דאָס איז "קרוב . . מאד" צו יעדער אידן) אויף דעם נוצן אַלע זיינע מעגליכקייטן – אַלע דריי זאָכן "בפיק ובלבב לעשותו":

"בפיק" – דיבור, "ובלבב" – מחשבה, און אויך ובפרט "לעשותו" – מעשה [כולל כתב ועאכו"כ חקיקה וואָס איז מעשה גדול].

בתשובה⁶ – במילא, הוא מרעיש כל הזמן ש"הנה הנה משיח בא".

ומוסיף ואומר שהמפתח נמצא בידיכם, לא רק בידי הרבים או רוב האנשים, אלא בידי של כל אחד: הרמב"ם פוסק⁷ שע"י מצוה אחת יכול כל אדם להכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה, וכמ"ש בזהר⁸ ומבואר במאמר אדמו"ר הזקן⁹ – "איתא בתיקונים שאפי' אם הי' צדיק א' חוזר בתשובה שלימה בדורו הי' בא משיח", שזה מדובר אפי' לפני הזמן ש"כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה", עאכו"כ לאחר זמן זה – הדבר היחיד שמונע ממשיח לבוא הוא שיהודי יעשה תשובה, ואזי יבוא משיח תיכף ומיד ללא שום הפסק זמן.

וכפי שישנם האומרים (וכולם חושבים¹⁰) "אחכה לו בכל יום שיבוא"¹¹ "אחכה" גם מלשון יגיעה כו', כמבואר בהמשך תרס"ו¹², ובכל יום בתפלה (בימות החול) "לישועתך קוינו כל היום" – שביום זה ממש יכול לבוא משיח צדקנו.

ומדובר על משיח בשר ודם, ילוד אשה, נשמה בגוף, שלא יבוא להיכן שהוא ("ערגעץ וואו"), אלא יבוא כאן בבית מדרש ובית כנסת זה, וכיו"ב!

מתפלאים הם: כיצד אפשר לדבר כך, ועוד בפשטות – כאשר יודעים שנמצאים בגלות ע"פ תורה, ורק הקב"ה יכול להוציא את בני

ישראל מהגלות!?

ובפרט שהוא בעצמו יודע זאת – לידו מונח הסידור שבו יתפלל תפלת מנחה ויאמר "צדקתך צדק" וכיו"ב, ענינים שונים בתפלה המראים שנמצאים בגלות, (וגם בשבת) בברכת המזון אומרים "הרחמן הוא יזכנו לימות המשיח" – ל' עתיד, ולשם כך אוחזים בסידור כדי לא לטעות ח"ו בנוסח הברכה;

אעפ"כ בא יהודי זה, ומטרטר פעם אחר פעם ש"הנה הנה משיח בא" – בלשון הוה, היום ולא מחר, "ואין הדבר תלוי אלא בתשובה"!

ומה שמובא¹³ ברמב"ם סדר שלם כיצד יבוא משיח: שיהיו מלחמות גדולות, ולפני זה יבוא אליהו הנביא וכו' – הרי זה כל זמן שהגאולה באה באופן ד"בעתה"¹⁴, אך כאשר עומדים במצב ד"זכו"¹⁵ או "כלו כל הקיצין", הגאולה תבוא באופן ד"אחישה"¹⁶ – ואזי יכול לבוא משיח תיכף ומיד, ברגע אחד ממש! [וכפי שהרמב"ם כותב באגרת תחיית המתים שלו¹⁷, שהענינים שכותב בספר היד אודות פרטי הגאולה הם אלו הידועים לו בבידור, אבל יתכן שיהי' באופן אחר].

ויהודי זה מדבר כך לא פעם ולא פעמיים, אלא ללא הרף ("ער האלט אין איין רעדן") בכל התוועדות והתוועדות, ומוסיף זאת גם במכתביו – ש"הנה הנה משיח בא", היום ולא מחר!

בשלמא אם הי' מדבר כך פעם אחת – היו יכולים לומר שזהו זמן מיוחד, מצב מיוחד

בנוטר זה הי' כח יותר מבשמן הקודם, דשמן הקודם הי' בו רק בכדי לתת להנושאים כו', ואילו בהנוטר איתא במדרש³² שזה הספיק עד תחיית המתים.

ועניין הנוטר ברוחניות הוא:

אמרו רז"ל³³ כל הארצות שותות מתמצית (נוטר ושיריים³⁴ של) ארץ ישראל. ועד"ז הוא עניין הגלות לגבי זמן הבית, דבגילוי הו"ע נותר ושיריים, אבל ע"י הגלות דוקא מתעלים לבחי' בע"ת שלמעלה מצדיקים.

והביאור בזה:

כללות עניין תשובה על חטא הוא בחינת נותר. שהרי החטא אינו בעצם הנשמה שהיא תמיד באמנה אתו ית'³⁵, ורק בהארצות³⁶ הנשמה (בחי' נותר ושיריים) שייך החטא ופגם. אך ביחד עם זה, ע"י התשובה שבהארצות הנשמה כו', מגיעים למעלה יותר גם מבחי' עצם הנשמה כמו שהיא למעלה³⁷.

וכן הוא גם למעלה: המעלה שבגלות היא מצד בירור הניצוצות דתהו שנפלו במקום הקליפות וכו', וניצוצות אלו בגילוי הם רק שיריים ומוותרות לבד, אבל ע"י בירור ניצוצות אלו דווקא מגיעים למעלה יותר.

[ועפ"ז יומתק לשון המדרש הנ"ל, בעניין "ואת ובניך תחיי בנוטר" "עד שיחיו המתים" – שהניצוצות שנפלו למטה בקליפות נק' מתים³⁸, דמאן דנפיל מדרגי' אקרי מית³⁹, ובירור והעלאת ניצוצות אלו הו"ע תחיית המתים³⁸].

וזהו הביאור בלשון רש"י בטעם שמנו אותם אחר חטא העגל "לידע מנין הנותרים" – דבזה מבאר, שהעלי' שהייתה אחר חטא העגל הו"ע התשובה, מעלת הנוטר, כנ"ל.

ועפ"ז יש לבאר גודל העילוי דהמניין בפרשתנו, שעליו נאמרו ב' טעמים: "משל לזאב כו' לידע מנין הנותרות" – והוא מעלת התשובה שאחרי חטא פעור (כנתבאר לעיל דיוק לשון "נותרות"); "מחזירם במנין" – והוא המעלה דכניסתם לארץ, שבאה ע"י הסתלקות משה, שנמסרו אז ישראל ליהושע, שהוא (דווקא) הכניסם לארץ.

ומנין האחרון יהי' בגאולה העתידה, אז תהי' עלי' היות גדולה, ולכן גם המניין אז יהי' ע"י הקב"ה בעצמו, לא ע"י בוד" – כדאיתא במדרש⁴⁰ "אמר הקב"ה בעולם הזה היו בני אדם סופרים אתכם, אבל לעוה"ב אני אספור אתכם ואין מי יספור אתכם שנאמר והי' מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר".

32) ב"ר פל"ה, ג (ובפ"י יפ"ת). יל"ש מלכים עה"פ (רמז רכה).

33) תענית י, א.

34) ראה רש"י שם ד"ה שירי תמצית: "מה שנשאר בעבים אחר שתייתה".

35) תניא ספכ"ד.

36) לקו"ת ר"ה סב, ג ובכ"מ.

37) ראה הנסמך בד"ה בלע המות תשכ"ה (סה"מ מלוקט ח"א ע' רעו).

38) ראה ע"ח ש"ח (שער רפ"ח ניצוצין) פ"א בפ"י (בראשית א, ב) מרפח – רפ"ח מת. לקו"ת להאריז"ל עה"פ. ספר הליקוטים דא"ח צמח-צדק ערך תחיית המתים – "העלאת הניצוצות" וש"נ.

39) ראה הנסמך בד"ה בלע המות תשכ"ה (סה"מ מלוקט ח"א ע' רפ) הערה 39.

13) הל' מלכים ספ"א ופ"ב.
14) ישע"י ס, כב.
15) סנהדרין צח, א.
16) ישע"י שם. סנהדרין שם.
17) פ"ו.

6) סנהדרין צז, ב.

7) הל' תשובה פ"ג ה"ד.

8) ראה ז"ח ס"פ נח (כג, ד).

9) מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תג.

10) ראה לקו"ש ח"ט ע' 282 ואילך.

11) נוסח אני מאמין (ע"פ חבקוק ב, ג).

12) ע' עח ואילך.

הירידה למצרים (אף שגם אז הי' זה חלק מההכנה למ"ת) הוא: הירידה לגלות מצרים היא עבודת ההכנה שמצד המטה, שבמשך היותם בגלות נזדככו ב"כור הברזל" דמצרים, כמבואר בתו"א שם¹⁸; אך מ"ת, וכן יציאת-מצרים – היו מצד הבורא.

(ג) **הקמת המשכן** – כיון שתכלית מ"ת הוא "גדול¹⁹ תלמוד שמביא לידי מעשה" (שלכן כשביקשו המלאכים את התורה²⁰ ענו להם "כלום יצה"ר יש ביניכם", כי התכלית הוא המעשה, לא תגנוב לא תגזול²¹ וכו'). וזה נתחדש בעשיית המשכן, שלקחו י"ג-ט"ו²² דברים גשמיים ועשו מהם משכן לו ית'.

(ד) **לאחר חטא העגל²³** – כל העליות דלעיל הם בסדר והדרגה, וע"י שהי' חטא העגל באמצע (ולאח"ז – התשובה עליו) נעשה עילוי חדש (במ"ת, וכן בעשיית המשכן, בחי' המעשה שבתורה), והוא העילוי **דבעלי תשובה** על צדיקים²⁴, שעבודתם היא למעלה ממדידה והגבלה.

(ה) **בכניסתם לארץ** – אז נעשה עילוי חדש בעבודה דמעשה, שאינו דומה העבודה דמעשה כמו שהי' במדבר להעבודה דמעשה בכניסתם לארץ. שלכן המרגלים לא רצו בזה, שטענו²⁵ "ארץ אוכלת יושבי", כי רצו עבודת המעשה רק ברוחניות; ובאמת הנה "טובה הארץ מאד מאד"²⁶, שע"י המעשה בגשמיות, בכניסתם לארץ, מתעלים בלי גבול ("מאד מאד" ב"פ), כמבואר בלקו"ת פ' שלח²⁷.

ו. ויש לבאר בעומק יותר עניין המנין שהי' אחרי חטא העגל – ובהקדים דיוק לשון רש"י בנוגע לזה: "לידע מנין הנותרות".

דהנה, בתבית "נותר" ישנם ב' פירושים: (א) שיריים ומוותרות²⁸. (ב) מלשון די והותר²⁹, שהוא יותר מהעיקר.

וב' הפירושים תלויים זה בזה – מכיוון שהשיריים ומוותרות נמשכות דווקא מצד ענין הבלי-גבול. וכמשל החבית³⁰, שההוראה על זה שהיא מלאה ויש בה יותר מהגבלה, היינו יותר ממדידת הכלי, היא כאשר נשפך – שיריים ומוותרות – על גדותי'.

והנה ב' פירושים אלו ב"נותר", מוצאים גם במ"ש³¹ "ואת ובניך תחיי בנותר", שבנותר זה היו ב' ענינים הנ"ל: בפועל ובגילוי, הי' זה נותר ושיריים מהשמן שהי' קודם; אבל דווקא

וכיו"ב, אבל הוא לא פוסק מלדבר כך ללא מנוחה ולא נותן לנוח ("לאזט ניט רוען")...

מוכרחים לומר – חושבים לעצמם השומעים – שזהו חלום!...

כי לומר שבגלות עמוקה כזו משיח יבוא מיד היום – אין לזה שייכות כלל עם המציאות! ע"פ המצב האמיתי בהוה רואים גלות, וא"כ כיצד יכול "ליפול" לו הרעיון שמשח יכול לבוא היום?...

מוכרחים לומר שזהו חלום!

ב. לכאורה יש מקום לתמי' זו, שהרי יהודים אכן נמצאים בגלות, ודוקא הקב"ה יכול להוציאם – לכן מתפללים הם: איך אחד יכול לבוא ולדבר כך?

במילא, צריכים ליישב את התמי'.

ובמיוחד שאין זו תמי' רק אצל מתי-מספר הנמצאים כאן, אשר "תואנה הם מבקשים"¹⁸ ומחפשים שאלות – אלא גם אחרים ששומעים מתפללים: איך יכול לבוא יהודי ולדבר בפשטות, ולטרטר ללא הרף ש"הנה הנה משיח בא", ושזה מונח בידי של כאו"א – כאשר ע"פ תורה "אכתי עבדי אחרוש אנן" והקב"ה יוציא אותנו כו'?

. . במילא יש להבהיר לאלו היושבים ומקשיבים – כיצד יכול לבוא יהודי ולדבר בפשטות שללא הבט על כך שנמצאים בכזה חושך כפול ומכופל דגלות, אזי הנה בא משיח צדקנו, לא בעתיד, אלא מיד עכשיו בהוה, ברגע זה ממש!

ולא פוסק מלהרעיש בזה, ולכן שרים "שיבנה בית המקדש במהרה בימינו"¹⁹, ותיכף הוא מפרש שהכוונה "במהרה בימינו" – היום

(18) ע"פ שופטים יד, ד.
(19) אבות פ"ה מ"ב.

ממש, כאן במקום ובזמן זה, בש"פ פינחס תשד"מ בבית מדרש זה!

ויתירה מזו: למרות שבפעם הקודמת הוא גם אמר ש"הנה הנה משיח בא" ומשיח לא בא אח"כ, אעפ"כ לא הרפה מזה אלא המשיך לדבר כך, ואע"פ שרואים גם עכשיו משיח עדיין לא בא, ואפ"י אל"י הנביא לא הגיע (וגם אם הוא בא לפעמים, זה רק ליחיד סגולה) אזי אם ח"ו משיח עדיין לא יבוא, הוא ידבר ע"ז שוב בפעם הבאה עם כל השטורעם!"

במילא, זקוקים להסביר לאנשים היושבים מסביב – איך מדברים ככה?
ג. מוכרחים לומר שזהו חלום!

וכידוע שע"פ הלכה ישנם חילוקים בין מצב ד"בהקיי" למצב ד"בחלום": בהל' נדרים²⁰ מובא ש"הנודר בחלום אינו כלום", ועד"ז בכ"מ²¹ (וכשיחפשו ימצאו את חילוקי ההלכות שבוזה).

ובכלל אדם הרי חולם בלילה בשעת השינה, וכאשר חולם שהנה בא משיח – איזה טעם יש לבוא ולספר זאת ברבים?!

אמנם זהו דבר נכון לחלום חלומות טובים כפי שמבקשים בברכת כהנים²² (כמו שביקשו בחג השבעות ומכך זה נמשך לזמן שלאח"ז) – אבל מדוע מספרים זאת ברבים?

הרי ענין זה, שמשח יכול לבוא היום, בבית מדרש זה – לדעת אלו היושבים ושומעים – הוא חלום שאינו מציאותי, כיון שהם מרגישים שנמצאים בגלות, והרגש זה מבוסס ע"פ תורה.

(20) שו"ע יו"ד סר"י ס"ב.

(21) ראה אנציקלופדי' תלמודית ערך דברי חלומות. וש"נ.

(22) מברכות נה, ב.

אז או שתסביר להם שאין זה חלום, או שלא תדבר על כך ברבים!

זקוקים הרי לאיזו הסברה עבור השומעים, ע"כ שמנדנדים ללא הרף שמישיח צדקנו יכול לבוא תיכף ומיד ממש למטה מעשרה טפחים.

אמנם, אפילו אם לא היתה שום הסברה היו ממשיכים לדבר על זה גם הלאה... אבל לאחרי הכל נדרשת איזו הסברה.

ד. אזי אדמו"ר הזקן הסביר כבר:

מבואר בתורה אור²³ בד"ה "שיר המעלות שוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים"²⁴, שכל ענין הגלות הוא כחלום, "היינו כחולמים", אלא שמצד החלום משלים את עצמם שזוהי האמת, אך האמת היא שזה אכן חלום!

ויראו זאת בגלוי לעתיד לבוא, שעל כך אומרים "בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים", פ"י שיתגלה מדרגה ובח"י זו של החלום עד אשר כולם יכירו וידעו וישיגו החיות הנמשך להם בזמן הגלות שהוא מבחי החלום, ולכן יאמרו היינו כחולמים".

זאת-אומרת, אין זה נכון לומר שהמחשבה על הגאולה בזמן הגלות היא חלום, אלא בדיקו ההיפך – כאשר חושבים על הגלות זהו החלום!...

ואת זה אומר אדמו"ר הזקן בזמן הגלות, בידועו את מה שאומר במאמר ד"ה "ואת האלף ושבע מאות"²⁵ שקץ הגאולה יהי עשרות שנים לאחמ"כ בשנת תר"ג או תר"כ²⁶

(23) וישב כח, ג ואילך. וראה גם סה"מ תקס"ה (כרך א) ע' קפד ואילך. אוה"ת מקץ (כרך ו) תתש, ב ואילך.

(24) תהלים קכו, א.

(25) מאמרי אדה"ז פרשיות ח"א א' תיש ואילך. מגדל עז (כפר חב"ד, תשמ"ט) ע' תפד ואילך.

(26) ראה תורת שלום ע' 237. מגדל עז ע' תפג. וראה

– אעפ"כ אומר אדה"ז שידעו שהגלות היא חלום!

אמנם בגלוי יראו זאת רק לעתיד לבוא, ועתה מרגישים שחלום הגלות אינו כלל חלום אלא מציאות – אך אדמו"ר הזקן רצה להודיע זאת לבני ישראל עוד קודם, בזמן הגלות.

ובעצם דוד המלך כבר הודיע זאת בספר תהילים בפסוק "בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים". ואדמו"ר הזקן מביא ומסביר זאת בתורת חסידות חב"ד ולאחמ"כ בתוספת ביאור ע"י רבותינו נשיאנו שלאחרי, ואח"כ המאמר נדפס ונתפרסם בספר תורה אור, ובודאי רצה שיפיצו את זה בכל מקום, כפי שזה בנוגע לכל עניני תורה ופנימיות התורה – כלומר, להפיץ שאפילו בעמדתו בזמן הגלות, על כל יהודי לידע שהגלות היא חלום!

וכיון שזה נהי' חלק מהתורה וכל יהודי לומד זאת – הרי זה פועל אח"כ בעולם ובגלות, כמאמר²⁷ "קובה" אסתכל באורייתא וברא עלמא", וכך גם "כל מאן דאסתכל בה באורייתא ואשתדל בה כביכול הוא מקיים עלמא".

ומכך מובן שמה שמדברים ומרעישים ללא הרף שהנה בא משיח, ללא הבט על כך שנמצאים עדיין בגלות – אין זה "חלום" כלל, אלא אדרבה: זהו המציאות!

ודוקא כאשר חושבים על הגלות – זהו החלום, רק כיון שנמצאים בגלות (בחלום) משלים את עצמם שזוהי המציאות!

ה. לאידך גיסא:

מה שיהודים בגלות חושבים שהגלות היא המציאות והגאולה היא חלום, וכאשר אומרים

אגרות קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' תפה. לקו"ש ח"ו ע' 80 הע' 70. ועוד.

(27) זח"ב קסא, סע"א ואילך.

גופא – במשך שנה וחצי מצאתם ממצרים מנו אותם ג' פעמים, ואחר כך לא מנו אותם עד שנת הארבעים! – ועפ"י צריך להבין עוד יותר הלשון "מונה אותם כל שעה".

ד. והנה בהדין ד"דבר שבמנין" ידועה הפלוגתא¹¹, האם נכלל בזה גם "כל שדרכו לימנות" – היינו כשישנו דבר שלפעמים מונים אותו ולפעמים לא, האם גם הוא אינו בטל; או רק "את שדרכו לימנות", היינו דבר שמונים אותו תמיד – ובזה לכולי' עלמא נחשב "דבר שבמנין" ואינו בטל.

ולכן הוצרך רש"י לפרש "מונה אותם כל שעה" – לפי שאם המנין הוא רק לפעמים ולא ב"כל שעה" הרי אין זה בגדר "את שדרכו לימנות"; ורק מצד שהמנין הוא ב"כל שעה" הרי זה נקרא "דבר שבמנין" ("את שדרכו לימנות") שאינו בטל בכל מצב.

והנה, גם לפי המ"ד שדבר שבמנין הוא רק "את שדרכו לימנות", אין הכוונה שדבר שבמנין הוא כאשר בעל החפץ מונה אותו תמיד, כי אם, (כשצריך לידע מספרו כמו) בשעה שמוכר¹² וכדומה, שאז תמיד נמכר במנין.

ומזה מובן גם לענין מנין בני ישראל:

"מונה אותם כל שעה" כוונתו (לא כפשוטו, שמונים אותם תמיד, כי אם) – כפירוש הידוע¹³ אשר "שעה" מלשון "הפנה", כמו "וישע ה' אל הבל"¹⁴ – והיינו, ש"כל שעה", כאשר ישנו עילוי בישראל (כפי שיתבאר לקמן) מונים אותם, ומצד זה הינם "דבר שבמנין", "את שדרכו לימנות".

ובזה יתורץ גם מה שכתב רש"י בפרשתנו ב' טעמים נוספים לענין המנין ("לידע מנין הנותרים" "מחזרים במנין") – דבלא זה לא ה' אז שום שינוי, ואין זה בבחינת "שעה" מלשון הפנה, ולא הוצרך למנותם. ורק מצד העילוי שנפעל בהם אז ("כל שעה"), היה צורך למנותם "מתוך (ולגלות) חיבתן".

ה. ויש לבאר פרטי העליות – "שעות" – שהיו בבני, שלכן מנו אותם בזמנים אלו.

(א) כשירדו למצרים – קודם מתן-תורה לא היו ישראל לעם, ורק במתן-תורה כתיב¹⁵ "היום הזה נהיית לעם". ומכיון שההכנה למ"ת הייתה הירידה למצרים, כמבואר בארוכה בתו"א פ' שמות¹⁶ איך גלות מצרים הייתה הכנה למ"ת, לכן החשיבות ("שעה") הראשונה שהיתה בישראל (כעם) היא הירידה למצרים.

(ב) כשיצאו ממצרים – אז הותחל ענין מ"ת (כמ"ש¹⁷ "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה", שמיצי"מ הותחל הענין דמ"ת). והחידוש שביצי"מ על

(14) בראשית ד, ד (ורש"י).

(15) תבא כז, ט. ואף שאינו פסוק במ"ת – ראה ברכות סג, ב: כיום שניתנה; שהש"ד פ"ב, ה (בסופו): כאלו קבלוה היום; זח"ג קעט, ב: כאילו קמים כו'.

(16) מט, א ואילך.

(17) שמות ג, יב.

(11) ביצה שם. וראה לקו"ש ח"ב בתחלתו.

(12) ראה רש"י ד"ה כל שדרכו, ביצה שם: "בני אדם המקפידין עליו מפני חשיבותו למכרו במנין".

(13) סה"מ קונטרסים ח"ב ע' שצו, ב. ח"ג ע' קד. סה"ש תש"ה ריש ע' 121. וראה לקו"ת דרושי ר"ה סא, א. סג, ד.

ב. ויובן זה בהקדים מה שכתב השל"ה³ ומובא בדא"ח בטעם מנין בני ישראל, שהוא בכדי שיהי' להם התוקף שלא יתבטלו. דאף ש"אתם⁴ המעט מכל העמים" (וכן בבני ישראל עצמם, שומרי תורה ומצוות הם במיעוט, וכן בכל אחד, השעות בהם עוסק בתומ"צ הם מועטות לגבי שאר השעות בהם עוסק בצרכיו) – הרי **"דבר⁵ שבמנין לא בטל"**.

והנה, בפירוש "דבר שבמנין לא בטל" יש לחקור⁶: האם הטעם לאי-ביטול הוא מצד המנין, היינו **שהמנין פועל** שהדבר לא יתבטל; או שהמנין הוא רק **סימן** על חשיבות הדבר, אך מה שהדבר אינו מתבטל, הוא מחמת **חשיבותו** (העצמית).

והנה, לפי הטעם השני יש להקשות למה הוצרך למנותם – דממה נפשך: אם המדובר ב"דבר חשוב" **מצד עצמו** (דאם לא כן, הרי גם אם ימנו אותם לא יועיל) – מהו התועלת שבמנין, הרי גם כשלא ימנו אותם לא יתבטלו, מצד **חשיבותם** ("חיבתן")?!

והביאור בזה: כיוון שהמדובר בנוגע לבית-דין **של מטה**, הרי כששואלים אותם אם הדבר בטל אם לאו, עונים הם שזה תלוי אם מונים את הדבר אם לאו – שהרי גם כשהדבר חשוב מצד עצמו, אין יכולים **לפסוק** שאינו בטל עד **שתגלה** חשיבותו ע"י המנין⁷. ומכיון שהכוונה שבני ישראל יהי' להם התוקף שלא יתבטלו **בגילוי**, לכן הוצרך למנותם כו' כדי שתהי' חשיבותם – **"חיבתן"** – בגילוי.

ג. אך עדיין צ"ל בלשון הנ"ל – ("מתוך חיבתן לפניו) מונה **כל שעה**" – מה הפירוש "מונה אותם **כל שעה**" – הרי לא מצינו שימנו את בני ישראל בכל שעה, אלא רק, כדחשיב במדרש⁸, **עשר פעמים**

– (והם⁹: א) כשירדו מצרימה "בשבעים נפש". ב) כשיצאו ממצרים. ג) לאחר שנפלו בעגל. ד) כשבא להשרות שכירתו לאחר הקמת המשכן. ה) טרם כניסתם לארץ, והוא המניין דפרשתנו. ו-ז) בימי שאול. ח) בימי דוד. ט) עזרא מנה אותם כשעלו מבבל. י) בביאת המשיח, ואז¹⁰ ימנה אותם הקב"ה עצמו –

ואם כן, במשך כל הזמן הי' מנין בני ישראל רק עשר פעמים, ומהו **"כל שעה"!**?

יתר על כן: מתוך עשר פעמים אלו, רק בחמשת המנינים הראשונים (וכן המנין שיהי' בביאת המשיח) מנו את כל ישראל, משא"כ במנינים דשואל, דוד ועזרא – לא מנו את כל ישראל. ונמצא, אשר 1. המנינים בהם נכלל עם ישראל כולו היו רק (בכניסתם וביציאתם ממצרים, ו) במשך היותם **במדבר** (לבד המנין שיהי' לעתיד). 2. במשך שנים אלו (במדבר)

"הנה הנה משיח בא" זה חלום – אין זה היפך האמונה, כי הם מאמינים בביאת המשיח, אלא שהאמונה נשאר אצלם בבחי' מקיף ולא חודרת בפנימיות, במילא הגאולה נשאר אצלם כמו חלום.

. ואין זה היפך התורה, כי התורה עצמה אומרת "היינו כחולמים", כלומר, **ע"פ תורה** הגלות היא חלום, ועד כדי כך חלום – עד שההרגשה בחלום הגלות שהגאולה היא החלום והגלות היא המציאות, במילא מובן מדוע הדיבור על הגאולה מעורר אצלם פלא.

ועד"ז בנוגע לכל השאלות שישנם בזמן הגלות על ענין הגאולה, ולדוגמא: בעל הגאולה אמר לפני עשרות שנים "לא לתר לגאולה" – עולה השאלה: היתכן שזה לא יצא בפועל, ועד היום הזה עדיין לא בא?

צריכים לדעת, שכל השאלות, הקושיות והספקות הללו באים מצד חלום הגלות, שמצד הגלות זקוקים לראיות, הסברות ותירוצים.

ו. אך כאמור, אין לחשוב שזהו היפך התורה והיפך האמונה, מאחר²⁸ שענין חלום הגלות שרשו בדרגה נעלית – כיון שהקב"ה רצה שיהי' גילוי נעלה ביותר אשר לא יוכל לבוא, כביכול, לולא ההעלם והסתרה והסתלקות המוחין דחלום הגלות – לכן עשה שיהי' ענין של גלות, ושענין זה יהי' בתורה (כביכול), אשר אלו הם הקושיות, השאלות והספיקות (העלמות והסתרים) בתורה²⁹, ע"ד "יעקב ועשו האמורים בפרשה"³⁰

28) כמבואר בפרטיות לפני"ז בהשיחה (שבהע' 1) סט"ז.

29) ראה אגה"ק סכ"ו (קמד, ב). וראה בהנסמו לקמן הערות 30-31.

30) פרש"י ר"פ תולדות.

(כמדובר כמ"פ³¹) – בכדי שע"ז יתוסף עילוי נעלה יותר.

וע"ד מה שמוצאים בגמרא (בתורה) את הענין ד"תיקו", שאינו מבטל את השאלה והספק בסוגיא לפני"ז, אלא הענין נשאר בספק³². ועד"ז מוצאים בגמרא את הלשון "קשיא" ו"תיבתא", וידוע החילוק ביניהם: "קשיא" הכוונה שהמסקנא נשאר בתקפה רק שישנה עלי' קושיא, משא"כ "תיבתא" הכוונה שהמסקנא שלפנ"ז **מופרכת** – אשר כל זה מורה על ענין הגלות (קושיות וספיקות) בתורה.

ולמרות ש"תיקו" הכוונה שהענין נשאר בספק, אעפ"כ אומרים גם ש"תיקו" הוא ראשי-תיבות "תשבי יתרץ קושיות ואבעיות"³³, היינו, שזו לא תשאר קושיא ואיבעיא לעולם, אלא סוף-כל-סוף אליהו הנביא יתרצה; אבל ענין זה יתגלה רק בביאת אליהו, משא"כ בזמן הגלות הוא עדיין באופן של "תיקו".

והטעם לזה – בכדי שע"י ענין הגלות בתורה יתוסף עילוי נעלה יותר.

ולכן, צריכים להשתדל שענין הגלות ישאר בתורה בלבד – "יעקב ועשו האמורים בפרשה" – ולצאת ידי חובת הגלות וההעלם והסתרה ע"י ה"חומר ולבנים" שבתורה, "בחומר דא קל וחומר. . . ובלבנים דא ליבון הלכתא"³⁴, כפי שאדמו"ר הזקן מבאר³⁵.

31) לקו"ש ח"כ ע' 114. שם ע' 342 ואילך. ד"ה באתי לגני – י"ד שבט תשמ"ג (סה"מ תשמ"ג ע' פה). ועוד.

32) ראה מבוא התלמוד (לר"ש הנגיד) וקיצור כללי התלמוד – נדפס בסוף מס' ברכות ש"ס ווילנא. ובכ"מ.

33) תויו"ט סוף מס' עדיות. של"ה תט, א. והוא ע"פ זח"ג כח, א. וראה גם ערוך השלם בערכו.

34) זח"ג קנג, א. (ברע"מ).

35) תו"א ר"פ שמות.

"דבר שבמנין אינו בטל"

בקשר עם פ' השבוע, אנו מפרסמים כאן לראשונה הנחה מהתוועדות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בשבת פ' פינחס ה'תשכ"ד*
ככל הידוע לא נדפסה עד היום רשימה מהתוועדות זו, והיא תודפס בעז"ה בהוצאה החדשה של "שיחות קודש" תשכ"ד

בהזמנות זו אנו פונים שוב בבקשה כפולה לכל מי שיש בידו רשימות, סלילי הקלטה או יומנים מהתוועדות כ"ק אד"ש מה"מ – למוסרם לידינו על-מנת לזכות את הרבים בפרסומם, וזכות הרבים תעמוד לו ולב"ב עד עולם

נערך על-ידי מערכת "יהי המלך" – ע"פ רשימה פרטית, בלתי מוגה

א. בהטעם¹ שמנו את בני ישראל לפני כניסתם לארץ – כמסופר בפרשתנו – מצינו בפרש"י (על הפסוק "ויהי אחרי המגיפה" 2) ב' טעמים:

(א) משל לרועה שנכנסו זאבים לתוך עדרו כו' והוא מונה אותם לידע מספר הנותרות.
 (ב) כשיצאו ממצרים ונמסרו למשה נמסרו לו במנין, עכשיו שקרב למות ולהחזיר צאנו, מחזירם במנין.

וצריך להבין:

בתחילת ספר במדבר כבר פירש רש"י: "מתוך חיבתן לפנינו מונה אותם כל שעה" – ואם כן, למה הוצרך כאן לב' טעמים נוספים, הרי מספיק לכאורה הטעם ד"מתוך חיבתן לפנינו מונה אותם"!!

וביותר יוקשה: בפרש"י הנ"ל (בריש פרשת במדבר) גופא, ממשיך ומפרט (בין השאר) "וכשנפלו בעגל מנאן לידע (מנין) הנותרים", היינו שהיתה סיבה ומטרה למנין זה ("לידע כו") – והרי זה סותר למה שכתב בתחילת הפירוש "מתוך חיבתן כו' מונה אותם", היינו שהמנין בא מצד עצם החביבות, ולא לשם צורך כלשהו!?

* ובראש ההנחה נכתב "דאשי פרקים משיחות כו".
 1) לכללות הענין ראה: לקו"ש ח"ח ע' 326 ואילך (ביאור הרש"י בפרשתנו), לקו"ש ח"ח בתחילתו, שיחת לרוב המצאם.
 ש"פ במדבר תשמ"ה ותשמ"ו (ביאור הרש"י דפ' במדבר). מקומות שבהערה 6, 7. כו"כ ענינים שבפנים השיחה נתבארו בשיחות הנ"ל, חלקם – באופן אחר, ולא נסמנו לרוב המצאם.

וביחד עם זה יש לידע, שכל ענינים אלו גדלות הם חלום, והמציאות האמיתית גם בזמן הגלות היא – הגאולה.

ז. זהו ההסבר מדוע מדברים ומטרטרים ללא הרף שהנה הנה בא משיח צדקנו: כי זוהי אכן המציאות האמיתית ולא חלום!

וכמדובר לעיל שכבר "כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה", ותשובה אפשר לעשות בשעתא חדא וברגעא חדא³⁶ – במילא בא מיד משיח צדקנו בפועל ממש!

ואפילו אם עד עתה לא הגיע משיח ואפילו אליהו הנביא לא בא, אעפ"כ מדברים על כך עוד פעם בכל התוועדות, פעם אחת, פעם שני', עד שלש פעמים ד"הוי חזקה³⁷ ועד מאה פעמים שהופך להיות טבע האדם³⁸ ("טבע שני"³⁹, או "הרגל נעשה טבע" סתם⁴⁰), עד למאה פעמים ואחד⁴¹ – ובאם ח"ו משיח לא יבוא עד מחר או עד היום במנחה, ידובר על כך שוב – עד שינדנדו כל כך ("נודזשען" – בל' העולם), הן למטה והן למעלה כביכול – שיעלו שמיח אכן יבוא!

ובפרט שה"פרה" מעוניינת בזה יותר מהעגל (יותר ממה שהעגל רוצה לינק, הפרה רוצה

(36) זח"א קכט, סע"א. וראה קידושין מט, ב. שו"ע אה"ע ס"לח פט"ו. תניא פ"א. לקו"ת ר"פ דברים (א, ב).

(37) ב"מ קו, רע"ב.

(38) ראה תניא פט"ו.

(39) שבילי אמונה נ"ד ש"ב. פחד יצחק בערכו. וראה תניא ספ"ד. פט"ו (כא, א).

(40) תניא פמ"ד (סג, ב). וראה שו"ת הרמ"ע מפאנו סל"ו.

(41) ראה חגיגה ט, ב. תניא פט"ו. וראה לקו"ש חכ"ו ע' 208 הערה 45.

להניק⁴²), כמ"ש⁴³ "ושב ה' אלקיך את שבותך – והשיב לא נאמר אלא ושב מלמד שהקב"ה שב עמהן מבין הגליות".

וכמ"ש גם בנוגע למשיח⁴⁴: "הנה זה עומד אחר כתלניו משיח מן החלונות מציץ מן החרכים" – משיח עומד מאחורי הכותל ומחכה ומביט... מתי כבר יוכל לבוא!

– אין זה כותל שלם, אלא כותל שיש בו חלונות, חרכים, סדקים וחורים, ודרך חלונות וחרכים אלו משיח צדקנו מסתכל ומשיח, ומובן שמבט של משיח פועל...

ח. לכן ממשיכים לדבר בכל הזמנות אודות ה"חלום" (לדעת אלו הטוענים כי גלות היא המציאות) – שהנה הנה ("אָט אָט") בא משיח צדקנו.

ואם עדיין ישנם שאלות אזי "תשבי יתריך קושיות ואבעיות" – ר"ת ד"תיקו" (כנ"ל).

ועי"ז שמדברים ללא הרף שהנה הנה בא משיח צדקנו, פועלים שכך יקויים למטה מעשרה טפחים, "וארו עם ענני שמיא"⁴⁵ – שזה כבר לגמרי חלום החלומות...

שמיח בא תיכף ומיד בשבת זה ובבית מדרש זה, ומתפללים יחד איתו תפלת מנחה דשבת בביהמ"ק השלישי, "בנערנו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"⁴⁶, כל בני ישראל נשמות בגופים.

(42) פסחים קיב, סע"א.

(43) נציבים ל, ג. מגילה כט, א. פרש"י עה"פ.

(44) שה"ש ב, טו. ע"פ "קול קורא" מאדמו"ר מהור"י"צ – "הקריאה והקדושה" גליון 9 ע' טו. אג"ק שלו ח"ה ע' שסז. ועוד.

(45) דניאל ז, יג. סנהדרין צח, א.

(46) כמ"ש ביצ"מ – בא י, טו.

